

Jonge Matthijs en Jac. de Bruyne, Matthys Boogaart, Adriaan Daems, Corn. Huysing, Erasmus Muller overwegend zijn ⁴⁾). En wat de Fransche eilanden betreft, men kwam vandaar de slaven halen en betaalde, om den handel maar aanlokkelijk te maken, met suiker, waarvoor de Hollanders in Frankrijk maar de helft der invoerrechten te betalen hadden ¹⁾).

§ 4. Aldus valt er helder licht op de berichten uit St. Eustatius zelf, waarvan wij er reeds enkele noemden. Commandeur Salomonsz. klaagde over een lorredraaijer uit Middelburg, kapitein Matthijs Bogaert ²⁾). Dat was in 1699; en op dat zelfde jaar plaatst de bovengenoemde Deensche schepenlijst: een slavenschip, Zee-land, Math. Bogaert. Toen in 1700 de enterlooper Johanna Cornelia, schipper Frans Jansz., met slaven ter reede was gekomen en de burgerij weigerde hem te helpen „delogeeren” ³⁾), voegden zij daaraan terecht toe, dat, zoo de Comp. voor geregelden aanvoer zorgde, de lorredraaijers van zelf zouden wegblijven. Zooals het nu stond, lieten zij zich het voordeeltje niet ontsnappen en handelden met den heer van Beverhoudt, die het schip had leeggekocht. Commandeur Lamont was nog geen week in zijn ambt, of eenige *Fransche en Engelsche kooplieden* wilden al een contract met hem sluiten voor de jaarlijksche levering van 1500 negers ⁴⁾). Dit was wettige handel, waarop Lamont toen echter niet inging. En ook hij klaagt, dat men op de schepen der Compagnie nooit rekenen kon. Andere waren er genoeg! Den 29sten Augustus 1701 kwam het schip Plaetenburgh, kapitein Leendert Jansz. voor het eiland ten anker, vol met slaven. Daar het een lorredraaijer was, verbood Lamont allen handel en deze maal gelukte het hem, 29 September, den man te doen vertrekken. Eenigen tijd later was schipper Matthijs Bogaert er weer, wiens schip thans blijkt de Dolfijn te heeten, met 400 slaven van Loango. Maar hij wilde *niet* weggaan. Lamont liet toen van het fort op hem schieten, met het eenig gevolg dat hij verder uit den wal ging liggen. En hij verkocht zijne slaven aan de planters, die er buitengemeen verlegen om waren en zich om het monopolie weinig bekommerden. ⁵⁾ Doch welk eene verleiding voor de commandeurs! Gehoorzaamden zij aan hun orders, dan

⁴⁾ Westergaard *a. w.* pag. 138. 320—326.

¹⁾ Pitman *a. w.* pag. 85. 282 noot 21. De Spanjaarden betaalden met zwaar geld van goud en zilver en vervoerden dan de slaven naar Portorico, Cuba en Hispaniola (Haïti), *Deductie als boven*, port. 3 fol. 103v.

²⁾ *Boven* blz. 360.

³⁾ *Boven* blz. 360.

⁴⁾ *Boven* blz. 368.

⁵⁾ Lamont aan X 28 Juli 1701, port. no. 2 fol. 129; 14 Nov. 1701, port. no. 1 fol. 5r. 6v, 10r, 12v, 19r. 33v. (deze laatste bladzijde d.d. 25 Juli 1701 gelijkluidend met port. no. 2 fol. 132v, maar gedat. 26 Juli 1701).